

IKOT ABRAHAM
Genesis 11:31, 32; 12:1-9
OYOHỌ UKPEP-ŃKPO 8

Eke Mkpawawa

IKO IBUOT: “Edi Abraham ọbuotidem ye Abasi, ndien ebat oro enọ enye ke edinen ido” (Nwede Mbon Rome 4:3).

Anditọnọ Idut

Abasi ama enyene uduak toņo ke eritọnọ ererimbot nte edifakde owo emi ọduode, edifende mme idiok-ńkpọ esie, man oto do enye anam mbeñe-idem ndika ke Obio-Abasi. Nte nnyin ikotde Ikọ Abasi ke Akani Ediomini, nnyin imokut nte uduak Abasi ayararede suñ-suñ, edi ke ata eti usuñ. Edisana ido Abasi edi ata akpan ńkpọ ke uwem owo, ndien Abasi ama otim ekpeme ndikut ete ke enọ mme owo eti ifet ndikpep nnen-nnen usuñ ndituak ibuot nnọ Enye.

Abasi okoyom idut emi Enye edikotde ikot Esie, emi edikwọrọde Eti-mbuk Esie ọnọ ofuri ererimbot. Jesus Andifak, edito ke idut oro ọwọrọ, emi editode ke Enye kpukpru oruk ererimbot ekut mfọn. Iduhe mme owo emi Abasi ekefikdefik ete ekabare edi idut enọ Enye, edi ọkọtoņo ke owo kiet ye ubon esie. Owo emi ekedi Abram, emi ke akade iso, ekekotde Abraham, emi okoduñde ke Ur mme Chaldee, ke otu mme owo emi ekeponode ndem. Ke otu kpukpru mme owo oro, Abasi okot Abraham ndikabare ndi ete ndimek ikot Esie. Ofuri utim ikanañ Abasi ama ọnọ enye eñwọnọ ete ke iyenam enye edi akama idut (Genesis 12:2; 17:6; 28:3; 35:11).

Eti Ete

Abasi ama okut mme ekikere ye udọn ke esit Abraham. Enye ama ọfiok ete ke Abraham eyenam ńkpọ ọnọ Enye ke akpanikọ. Ke eyenyuñ edi eti ete ọnọ ikot Esie. Enye ama ọdọhọ ete ke Abraham eyekabare edi akamba ye ọkpọsọn idut, kpukpru mme idut ererimbot eyenyuñ ekut mfọn eke otode enye ke idem. “Koro mmemek enye, kpañ enye ekpeteme nditọ esie ye ufok esie eke editienede enye, ete ekpeme usuñ Jehovah, ndinam se ifonde inyuñ inende; kpañ Jehovah akpada kpukpru se ọkọdọhọde abaña Abraham ọsok enye” (Genesis 18:18, 19). Abasi ama ọñwọnọ ete ke nditọ esie eyetie nte ntan ke mben inyañ, inyeneke ibat; ye nte ntanta-ọfiọn ke enyọn. Oro edi mme Jew, ye nnyin ńko emi inimde Jesus ke akpanikọ emi enyuñ enyañade ke akpanikọ: “Edi edieke mbufo edide eke Christ, mbufo enyuñ edi nditọ Abraham; nte uñwọnọ edide, mbufo edi mme ada-udeme enyene” (Nwede Mbon Galatia 3:29).

Abasi ama ọñwọnọ, ńko ọnọ Abraham ete ke iyenọ enye ofuri isọn Palestine; “Nyemen isọn emi nnọ ubon fo” ke ini efen Jehovah ama ọdọhọ ete: “Koro nyeda ofuri isọn emi afo okutde, nnọ fi ye ubon fo ke nsinsi” (Genesis 13:15). Eñwọnọ emi Abasi akanamde ọnọ Abraham akana ada ke nsinsi. Abraham ikoduhe uwem ikut nte nditọ esie edade isọn oro enyene, edi “oto mbuotidem enye akabare edi oduduñ ke isọn emi Abasi ọkọñwọnọde ọnọ enye, nte owo adañ ke isọn eke minyeneke enye; onyuñ oduñ ntre ke tent ye Isaac ye Jacob, emi etienede enye edi mme andinyene uñwọnọ oro: Koro enye odoride enyin ke Obio eke enyenede nsọnọ-nda, eke Andibọp ye Andinam Enye edi Abasi” (Mme Hebrew 11:9, 10). Esit Abraham ọkọwọhọ ke mme ńkpọ enyọn, ndien inyene emi enye ekenyenede ke ufene ye gold, mme udọn ke udori ńkpọ isọn, ikosioho esit esie ikpọn Abasi ye mme eñwọnọ emi Enye ọkọnọde.

Isaac ekedi eyen Abraham; Jacob ekedi eyen-eyen Abraham, ndien Jacob ekedi ete nditọ iren duopeba emi ekekabarede edi mbọn esien Israel duopeba, idut mme Jew. Mmọ emi ekedi mbio emi Abasi ekemekde, ndien Enye onyuñ ama idut oro. Ke ini mmọ eduede Enye, enyuñ ebinede mme Abasi efen, ke ndituak ibuot nnọ ndem, Enye afiak okot mmọ. Mmọ oro ekefiakde edi ye editua ńkpọfiok ema enyene utebe-ikpe Abasi. Ke Deuteronomy 7:6 nnyin ikot ntem: “Jehovah Abasi fo ama emek fi ete edi ata ikot imọ, akan kpukpru mme idut emi edude ke iso ererimbot.”

Oto ke mme Jew ediwak mme idut efen ekut mfọn. Abasi ama ọñwọnọ ete: “Nyenyuñ ndiọn mmọ eke edidiọnde fi, nnyuñ nsuñi mmọ eke edidiokde ye afo.” Ke ata ediwak isua, mme idut emi enode mme Jew ufok-iduñ enyene uforo. Kpasuk ntre ńko mme idut emi ekọbode mme Jew esuhore itie mmọ enyuñ ekan mmọ. Ikọ Abasi edi akpanikọ, ndien se Enye etiñde enyene ndiwọrọ nsu.

Ndiduñ Ke Isoñ Mmọ

Ke ini mme Jew ema ekesin enyuñ ekọñ Jesus ke eto, ema esuan mmọ edọñ ke ofuri ererimbot. Eñwọñọ oro Abasi ọkọñwọñọde ọnọ Abraham ete ke mmọ eyeduñ ke ofuri isoñ Palestine ikosuhọ kaña edi mfin osuk edi akpanikọ ete ke eyesu kpa nte ekedide ke ini ekenọde ke isua 3,500 emi ekebede. Abasi eyetañ Israel obok, ndien mmọ emi edisuhọde eyeduñ ke ifure ke Edisana Isoñ: “Jehovah ọdọhọ ete, Mmọdo, sese, mme usen ke edi eke mmọ mididọhọke aba, ite, Ma uwem Jehovah, emi okosiode ubon ufọk Israel ke isoñ Egypt ọdọk; edi eyedọhọ ete, Ma uwem Jehovah emi okosiode ubon ufọk Israel efep ke isoñ edere, ye ke kpukpru mme idut eke ñkebinde mmọ nsin do, ada ọdọk; ndien mmọ eyeduñ ke isoñ mmọ” (Jeremiah 23:7, 8). Oro edida itie ke ini ukara tọsin isua.

Idara Abraham

Okposuk Abraham mikenyeneke idara ke ndikut nte mme ntiñ-nnim ikọ oro esude ke ini enye okodude ke isoñ, edi enye akadara ke mbuọtidem ete ke Abasi eyenam se Enye ọkọñwọñọde. Ke isua 1,900 ama ekebe ke ini Abraham miduhe aba, Jesus ama ọdọhọ ete: “Abraham akadat esit ndikut eyo Mi; enye okokut onyuñ adat esit” (John 8:56). Abraham ama ọfiok ete ke erinyaña eyeto ke Jesus edi. “Gospel emi” edi erinyaña ke Ọbọñ Jesus Christ. Apostle Paul eketiñ ọnọ ikọt Abasi ke Galatia ete: “Edi ñwed Abasi, sia ekebemde iso okut ete Abasi eyetebe mme Gentile ikpe ke ntak mbuọtidem, ebem iso ọkwọrọ ikọ ufọn ọnọ Abraham ete, oto fi ke kpukpru mme idut eyekut ufọn” (Ñwed Mbon Galatia 3:8).

Nso utọ akwa itie ke Abraham ekenyene ndida ke uduak Abasi ke abaña mme emana! Ndien sia enye okosukde ibuo ọnọ Abasi ema enyaña enye, ndien kpukpru nditọ Abasi mfin edara ke mme edidiọñ ke Spirit emi Abasi ọkọñwọñọde ọnọ ubon Abraham.

Mme Eñwọñọ Eke Enọde Nnyin

Afo emekeme ndidọhọ ete ke isoñke ndiwọrọ nda ke mbuọtidem nnyuñ mkpọñ ufọk iduñ fo ñka ke esen idut edieke Abasi ọñwọñọde ọnọ fi ukem eñwọñọ oro Enye ọkọñwọñọde ọnọ Abraham. Kam kere utọ eñwọñọ oro Abasi ọñwọñọde ọnọ nnyin: “Ekop, ndima nditọ-ete mi; nte Abasi ikemekke mmọ emi ebuenede ke ñkpọ ererimbot emi, ite mmọ eforo ke mbuọtidem, enyuñ enyene obio ubọñ emi Enye ọkọñwọñọde ndinọ mmọ emi emade Enye?” (James 2:25). “Edi owo eke owukde enyin ese ata edifọn ibet Abasi emi anamde owo ọwọrọ ufın, onyuñ ọsọñọde ada ke esit, idige andikokop emi efrede, edi edi andinam; owo emi eyekut eridiọñ ke erinam esie” (James 1:25). “Mbufọ eka ekenam kpukpru mme idut edi mbet Mi. . . . ndien sese, Ami ndodu ye mbufọ kpukpru ini, tutu osim utit ererimbot” (Matthew 28:19, 20). Mme anditiene Jesus ke ofuri esit enyene edidiọñ Esie emi enọde mmọ mi ke ererimbot emi, eyenyuñ enyene udeme ke ini ukara Jesus ke ini Enye editọñọde ntak edi.

Idighe ediwak owo enyime ndisuk ibuo nọ Abasi ofuri ofuri, nnyuñ nyak uduak mmọ nọ Enye. Mmọ eyom edidiọñ Esie, ukpeme Esie, odudu edikọk Esie, edi mmọ iyomke ndinam uduak Esie. Nnyin imekeme ndiduñọre uwem nnyin ke ndibup idem nnyin: “ Nte Jesus akpanam se ami nnamde, edieke Enye okpodude ke isoñ? Nte Jesus okpoduk ke mme ebiet emi ami nsidukde, edieke Enye okpodude mi?” Nnyin ida ke ibuo Christ ke ererimbot emi. Nte nnyin imodot ke enyiñ oro? Edieke nnyin idude uwem ndinem Abasi esit, nnyin idinyeneke ndik ndidọk nda ke mme eñwọñọ Esie, kpa nte Abraham akanamde.

Abraham ama anam udeme esie ke akwa uduak Abasi. Ikọ etiñ ọnọ nnyin ete ke enye ye ufọk esie ema etọñọ isañ ndika Canaan, “ndien mmọ edi ke isoñ Canaan.” Ediwak ñkpọ ubiọñọ ema edu ke usuñ, edi mbuọtidem Abraham ikememke. Nnyin ikpakam idomo uwem nnyin ye eke ete mbuọtidem man uduak Abasi ọwọrọ osu ke nnyin!

MME MBUME

- 1 Abraham okoduñ ke mmọñ ke akpa ini oro Abasi okokotde enye?
- 2 Nso ke ufok Abraham ekekpono?
- 3 Nso ke Abasi okoyom oto Abraham?
- 4 Siak ndusuk mme eñwọñọ emi Abasi akanamde ọnọ Abraham?
- 5 Isoñ eñwọñọ odu ke mmọñ?
- 6 Nso utọ akwa owo ekenyene ndimana nduk ke ubon Abraham?
- 7 Nnyin ikeme didie ndikabare ndi nditọ Abraham?